

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 lipca 2016 r. powód S. S. wystąpił przeciwko pozwanemu K. F. o zapłatę kwoty 18 696 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 15 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż dnia 18 listopada 2015 r. S. S. zawarł z K. F. umowę najmu pojazdu marki H. (...) i nr rej. (...), przystosowanego do prowadzenia zajęć kursantów nauki jazdy kat. B. W umowie strony uzgodniły, iż umowa najmu zostaje zawarta z dniem 18 listopada 2015 r. na czas nieokreślony, przyjmując dobową stawkę najmu w kwocie 400 zł netto, a w przypadku uchybienia 14 dniowego terminu płatności 500 zł netto wraz z doliczonym podatkiem VAT. Powodem zawarcia umowy najmu pojazdu marki H. (...) nr rej. (...), było zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzony został pojazd należący do K. F. marki H. (...) nr rej. (...), również przystosowany do nauki jazdy. Strony ustaliły, iż rozliczenie czynszu najmu nastąpi poprzez przeniesienie na S. S. wierzytelności w stosunku do (...) spółki akcyjnej w W. o zapłatę z tytułu odszkodowania za uszkodzenia pojazdy należące do K. F.. Wskazał, że w związku z zawartą umową najmu, K. F. zobowiązał się do przekazania S. S. wszystkich niezbędnych dokumentów w celu dochodzenia należności od ubezpieczyciela w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Z tytułu najmu ww. pojazdu S. S. wystawił na rzecz K. F. faktury VAT, na kwotę 6393 zł brutto oraz na kwotę 15 252 zł brutto. Następnie S. S. działając na podstawie zawartej dnia 18 listopada 2015 r. umowy przelewu wierzytelności, zgłosił przysługującą w stosunku do (...) spółki akcyjnej w W. wierzytelność. W odpowiedzi ubezpieczyciel w dniach 12 i 13 stycznia 2016 r. wypłacił odszkodowanie w łącznej kwocie 2952 zł. Dnia 23 lutego 2016 r. pełnomocnik powoda zwrócił się do K. F. o przedłożenie niezbędnych dokumentów i informacji służących dochodzenia odszkodowania wskazując termin do dnia 5 marca 2016 r. W odpowiedzi na ww. pismo K. F. nie przedłożył wskazanych dokumentów wobec uzależnienia wykonania ww. zobowiązania od zwolnienia go z wszelkich zobowiązań wynikających z tytułu umowy najmu. Pomimo ponownego wezwania K. F. do przedłożenia dokumentów pod rygorem odstąpienia od umowy cesji. W odpowiedzi na kolejne wezwanie K. F. nie przedkładając wymaganych dokumentów wniósł o przedłożenie przez S. S. kopii umowy cesji, która została mu wydana dnia 18 listopada 2015 r. Wobec powyższego dnia 6 kwietnia 2016 r. pełnomocnik w imieniu S. S. złożył oświadczenia K. F. o odstąpieniu od umowy najmu z dnia 18 listopada 2015 r. wzywając jednocześnie do zapłaty kwoty 18 696 zł tytułem należnego czynszu stanowiącego różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z faktur VAT a otrzymanym od ubezpieczyciela odszkodowaniem. Pomimo upływu oznaczonego do dnia 14 kwietnia 2016 r. terminu K. S. nie spełnił świadczenia.

Nakazem zapłaty z dnia 19 lipca 2016 r. Sąd uwzględnił żądanie S. S. orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany K. F. w przepisany terminie wniósł sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa, zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu oraz o zawieszenie postępowania z uwagi na toczące się postępowanie karne przeciwko S. S. i przypozwanie w charakterze interwenienta ubocznego (...) spółki akcyjnej w S.. Kwestionując zasadność roszczenia, uzasadniając stanowisko zawarte w sprzeciwie tym, iż S. S. otrzymał wszystkie wymagane dokumenty do dochodzenia odszkodowania, wskazując iż strony ustaliły, że rozliczenie czynszu najmu nastąpi bezgotówkowo poprzez uzyskanie przez S. S. odszkodowania od ubezpieczyciela. Wobec czego odstąpienie przez S. S. od umowy najmu było w jego ocenie nieskuteczne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 18 listopada 2015 r. S. S. zawarł z K. F. umowę najmu pojazdu marki H. (...) o nr rej. (...) służącego do nauki jazdy (§ 1 umowy). Wynajmujący S. S. zapewnił najemcy K. F. swobodny, całodobowy dostęp do pojazdu, bez limitu kilometrów oraz bez pobrania kaucji i innej formy zabezpieczenia, z jednoczesnym zobowiązaniem do niezwłocznego wystawienia faktury VAT z tytułu najmu jednakże nie później niż do dnia następnego po wykonaniu umowy. (§ 2 umowy).

Strony w § 3 ww. umowy ustaliły czynsz najmu na kwotę 400zł netto za każdą rozpoczętą godzinę najmu a w przypadku nieuregulowania należności w terminie 14 dni 500 zł netto powiększoną o podatek VAT. Umowa najmu została zawarta od dnia 18 listopada 2015 r. na czas nieokreślony zgodnie z § 6 umowy. Zgodnie z § 5 umowy, moment podpisania umowy był momentem wydania pojazdu będącego przedmiotem najmu oraz dokumentów go dotyczących i kluczyka.

Dowód:

- umowa najmu z dnia 18 listopada 2015 r. k. 6-8;
- wyjaśnienia K. F. k. 39-40;
- zeznania S. S. k. 76-77;
- zeznania K. F. k. 104-105;

Tego samego dnia, tj. 18 listopada 2015 r. S. S. zawarł z K. F. umowę cesji wierzytelności przedmiotem której była wierzytelność przysługująca K. F. z tytułu szkody w należącym do niego pojeździe marki H. (...) nr rej. (...) w stosunku do (...) spółki akcyjnej w W., celem zaspokojenia wierzytelności S. S. z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego (§ 1 umowy). Zgodnie z § 2 umowy cesji K. F. zobowiązał się do przekazania S. S. wszelkich niezbędnych dokumentów koniecznych do skutecznego dochodzenia o ubezpieczyciela sprawcy szkody tj. (...) spółki akcyjnej w W. wierzytelności przysługującej mu z tytułu odszkodowania.

Dowód:

- umowa cesji wierzytelności z dnia 18 listopada 2015 r. k. 9-10;
- zeznania S. S. k. 76-77;

Najem pojazdu trwał do dnia 31 grudnia 2015 r. i z tego tytułu S. S. wystawił na rzecz K. F. dnia 30 listopada 2015 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 6396 zł brutto oraz dnia 31 grudnia 2015 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 15252 zł brutto.

Dowód:

- faktura VAT z dnia 30 listopada 2015 r. k. 11;
- faktura VAT z dnia 31 grudnia 2015 r. k. 12;

S. S. zgłosił przysługującą mu wierzytelność nabytą umową cesji z dnia 18 listopada 2015 r. (...) spółce akcyjnej w W., który po rozpoznaniu zgłoszenia przyznał odszkodowanie w kwocie 1968 zł wypłacone dnia 12 stycznia 2016 r. oraz w kwocie 984 zł wypłacone dnia 13 stycznia 2016 r.

Dowód:

- potwierdzenie przelewu k. 13;
- potwierdzenie przelewu k. 14;

Pismem z dnia 23 lutego 2016 r. umocowany pełnomocnik S. Z. się do K. F. o przedłożenie dokumentów i udzielenie informacji niezbędnych do dochodzenia roszczeń przeciwko ubezpieczycielowi- (...) spółce akcyjnej w W. tytułem odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego wskazując szczegółowo wymagane dokumenty.

Ponadto S. S. w celu uzyskania brakujących dokumentów przesłał K. F. formularz harmonogramu naprawy, który miał zostać wypełniony przez zakład naprawczy dokonujący naprawy uszkodzonego pojazdu, co również nie nastąpiło.

W odpowiedzi na ww. pismo pełnomocnik K. F. zakwestionował skuteczność zawartej umowy cesji, wskazując, iż do zawarcia umowy cesji nigdy nie doszło wobec czego S. S. nie jest uprawniony do dochodzenia odszkodowania od ubezpieczyciela tytułem zaspokojenia roszczenia wynikającego z czynszu najmu. Ponadto podniósł, iż strony umowy najmu uzgodniły, iż usługa zostanie rozliczona w formie bezgotówkowej. Ponadto wskazał, iż K. F. zamiesza dalej współpracować z K. S. w procesie likwidacji szkody, jednakże po otrzymaniu od S. S. kopii umowy cesji w której K. F. zostanie zwolniony z zobowiązań wynikających z umowy najmu.

Dowód:

- pismo z dnia 23 lutego 2016 r. wraz z dowodem nadania k. 15-16;
- pismo z dnia 4 marca 2016 r. k. 17;
- zeznania K. F. k. 104-105;
- formularz k. 66

Pismem z dnia 8 marca 2016 r. pełnomocnik S. S. ponownie wezwał K. F. do przedłożenia wskazanych w piśmie z dnia 23 lutego 2016 r. dokumentów celem dochodzenia należności z tytułu odszkodowania, w terminie 10 dni, pod rygorem odstąpienia od umowy cesji wierzytelności z dnia 18 listopada 2015 r.

Pełnomocnik K. F. pismem z dnia 24 marca 2016 r. wniósł o przesłanie odpisu umowy cesji wierzytelności zawartej ze S. S..

Dowód:

- pismo z dnia 8 marca wraz z dowodem nadania k. 18-21;
- pismo z dnia 24 marca 2016 r. k. 22;

Wobec niedostarczenia przez K. F. w wyznaczonym terminie pismem z dnia 6 kwietnia 2016 r. złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy przelewu wierzytelności zwartej dnia 18 listopada 2015 r. wzywając jednocześnie do zapłaty kwoty 18696 zł wraz z należnymi odsetkami z tytułu czynszu najmu zgodnie z wystawionymi fakturami VAT w terminie 3 dni.

Dowód:

- pismo z dnia 6 kwietnia 2016 r. wraz z dowodem nadania k. 23-26;
- zeznania S. S. k. 76-77;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w całości.

Sąd zakwalifikował roszczenie jako wynikające z umowy najmu pojazdu zastępczego. Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Strony w umowie określiły ów czynsz na kwotę 400 zł netto za każdy dzień i bezspornie trwał ona od 18 listopada do 31 grudnia 2015 r., co oznacza obowiązek zapłaty czynszu w łącznej kwocie 21645 zł.

Obok umowy najmu strony zawarły umowę cesji wierzytelności, na podstawie której cesjonariusz S. S. miał dochodzić ww. wierzytelności od zakładu ubezpieczeń. Na kanwie tego rodzaju spraw Sąd stwierdza, że zgodnym zamiarem stron przy takich umowach jest niedochodzenie przez cesjonariusza wierzytelności od cedenta nawet w

przypadku nie wypłacenia całego odszkodowania przez ubezpieczyciela, ale warunkiem jest obowiązywanie umowy cesji wierzytelności i jej przestrzeganie przez strony, a w niniejszej sprawie powód skutecznie odstąpił od tej umowy. Zgodnie z jej treścią pozwany zobowiązany był przekazać wszelkie dokumenty konieczne do skutecznego dochodzenia wierzytelności przysługującej z tytułu odszkodowania. Na wezwanie powoda o dostarczenie takiej dokumentacji uzależnił on jej przekazanie od aneksowania umowy cesji wierzytelności o „zwolnienie go od wszelkich zobowiązań z tytułu umowy najmu pojazdu”. Pozwany nic nie pisze, że takich dokumentów nie ma, albo że są one dostępne w innym miejscu. Jasno uzależnia ich dostarczenie od spełnienia jego postulatu zmiany umowy cesji wierzytelności. Sąd dostrzega możliwość uzyskania dokumentów związanych z likwidacją szkody przez cesjonariusza bezpośrednio od ubezpieczyciela, jako że cesja wierzytelności wiąże się z uzyskaniem statusu strony w postępowaniu likwidacyjnym szkody, tyle że z jednej strony nie wiadomo czy tak dokumenty były w aktach szkody, a po wtóre pozwany do tych akt szkody powoda nie odsyłał. Powtórzyć należy, że zgodnie z umową cesji wierzytelności miał on obowiązek dostarczyć „**wszelkie dokumenty**”. Odmawiając realizacji tego obowiązku dał on powodowi możliwość odstąpienia od umowy. Zgodnie z art. 491 § 1 k.c. Jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Może również bądź bez wyznaczenia terminu dodatkowego, bądź też po jego bezskutecznym upływie żądać wykonania zobowiązania i naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Stosownie do normy zawartej w tym przepisie postąpił powód, a po upływie wyznaczonego terminu od umowy odstąpił. Skutkiem tego umowa cesji wierzytelności nie obowiązuje, natomiast nadal w mocy jest umowa najmu, na podstawie której pozwany ma obowiązek zapłacić czynsz, którego powód dochodzi w wysokości pomniejszonej o uzyskane od ubezpieczyciela odszkodowanie ((...) - (...) = (...)).

Zasadne było też żądanie zapłaty odsetek, znajdujące podstawę prawną w treści art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, zgodnie z którym w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie, 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Zgodnie z art. 4 pkt 3 ustawy użyte w ustawie określenie oznacza w przypadku odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych - odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych. Wreszcie zgodnie z art. 4a ustawy do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.). Ustawa ta definiuje też samą transakcję handlową i zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy jest to umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Najem pojazdu zastępczego jest odpłatnym świadczeniem usługi. W ocenie Sądu „świadczenie usług” nie należy odnosić tylko do umowy uregulowanej w art. 750 k.c., ale szerzej - to każdej umowy dotyczącej świadczenia za wynagrodzeniem. Taka wykładania wynika z faktu, że celem ustawy jest zapewnienie wierzycielom możliwie szerokiej ochrony w przypadkach, kiedy nie uzyskują zapłaty za spełnione świadczenie. Wobec tego pojęcie świadczenia usług powinno obejmować także udostępnienie na pewien okres rzeczy lub prawa [R. T., Krótki komentarz do ustawy z 6 września 2001 r. o terminach zapłaty w obrocie gospodarczym (Dz. U. Nr 129, poz. 1443), P.. 2002, nr 9-10, s. 65; R.L. K., Z. zapłaty w transakcjach handlowych - analiza w zakresie prawa materialnego, Pr.Sp. 2004, nr 1, s. 27]. Taki pogląd podziela także G. Ż., uznający, że skoro pojęcia użyte w definicji transakcji handlowej nie zostały zdefiniowane, należy interpretować je możliwie szeroko (G. Ż., Terminy zapłaty w transakcjach handlowych. Kilka uwag dotyczących polskiej regulacji na tle Dyrektywy 2000/35/WE, (...) 2004, nr 3-4, s. 260; tak też C. M., E. W.-M., Zwalczenie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych w świetle Dyrektywy 2000/35/WE i prawa polskiego, (...) 2003, nr 3.2, s. 240). Wreszcie wskazana ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi implementację Dyrektywy PE i Rady (...) z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U.E.L.2012.233.3). Zgodnie z preambułą dyrektywy jednym z działań priorytetowych przewidzianych w komunikacie Komisji z dnia 26 listopada 2008 r. pt. (...) plan naprawy gospodarczej”, było zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw oraz promowanie przedsiębiorczości między innymi przez zapewnienie, aby należności za dostawy i usługi były regulowane co do zasady w ciągu jednego miesiąca, w celu zmniejszenia

ograniczeń w płynności finansowej. Opóźnienia w płatnościach stanowią naruszenie postanowień umowy, które stało się korzystne finansowo dla dłużników. W większości państw członkowskich za opóźnienie w płatnościach naliczane bowiem są niskie lub zerowe odsetki oraz powolne procedury ściągania należności z tego tytułu. Dyrektywa powinna regulować wszystkie transakcje handlowe niezależnie od tego, czy mają one miejsce między przedsiębiorstwami prywatnymi lub publicznymi, lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, uwzględniając fakt, że organy publiczne dokonują znacznych płatności na rzecz przedsiębiorstw; (...) dyrektywa powinna zatem również regulować wszystkie transakcje handlowe między głównymi wykonawcami a ich dostawcami i podwykonawcami. Co istotne art. 4 pkt 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi dokładne powtórzenie art. 2 pkt 1 dyrektywy, oznacza to że językowe znaczenie użytych pojęć i rozumienie zbitki słownej „świadczenie usług” nie należy odnosić tylko do polskich uregulowań prawa cywilnego, ale należy to czynić z uwzględnieniem szerszego ogólnoeuropejskiego kontekstu, a we wskazanej detektywie nie ma wyłączenia spod jej regulacji umów najmu pojazdu zastępczego między przedsiębiorcami. Przeciwnie, preambuła (w szczególności motyw 9) nakazują traktować takie umowy jako transakcje handlowe.

Wymagalność zapłaty określona jest na fakturach (odpowiednio 14 grudnia 2015 r. i 14 stycznia 2016 r.) - powód dochodzi odsetek od późniejszej daty 15 kwietnia 2016 r..

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwany zobowiązany jest do zapłaty na rzecz powoda kwoty 4800 zł, na którą to kwotę składają się: opłata od pozwu w kwocie 935 zł, 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa i oraz wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w kwocie 4800 zł zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)